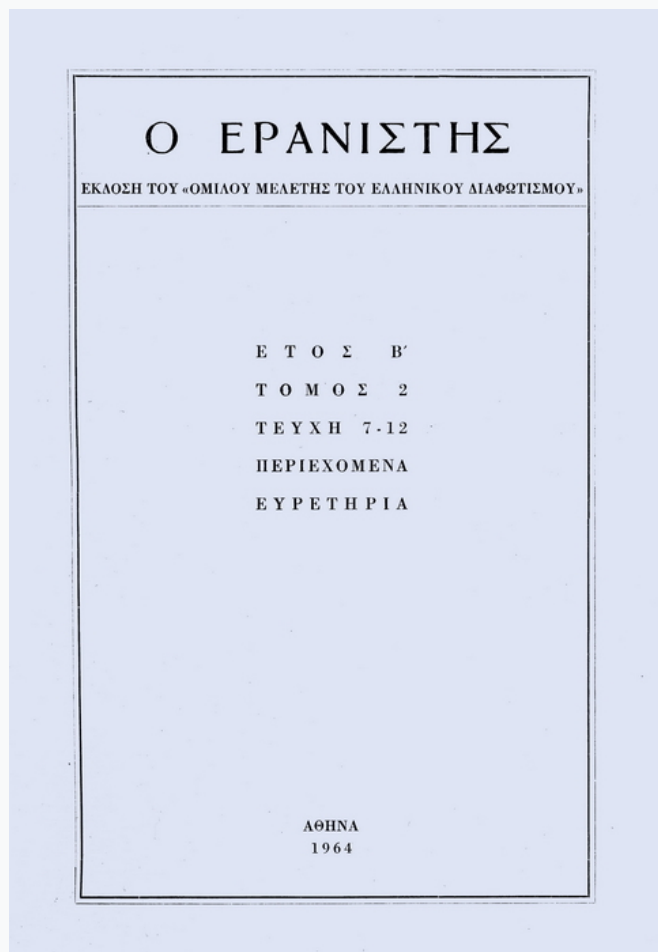

The Gleaner

Vol 2 (1964)

Εκδόσεις ή ευρετήρια;

Κ. Θ. Δημαράς

doi: [10.12681/er.10564](https://doi.org/10.12681/er.10564)

Copyright © 2016, Κ. Θ. Δημαράς

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Δημαράς Κ. Θ. (2016). Εκδόσεις ή ευρετήρια;. *The Gleaner*, 2, 80. <https://doi.org/10.12681/er.10564>

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ἢ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ;

Τὸ πρότιστο ζήτημα εἶναι, βέβαια, ἡ προαγωγή τοῦ κάθε λογῆς ἀρχεϊακοῦ ὕλικου πρὸς τὴν δημοσιότητα. Ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴν, εἴτε σὲ ἐκδόσεις προβαίνουμε εἴτε σὲ εὐρετηριάσεις, σκέπτεται κανεὶς περιπτώσεις ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ ἴδιο: κοινολογοῦμε στοὺς ἐνδιαφερομένους τὴν παρουσία καὶ τὸ περιεχόμενον συγκεκριμένης ἀρχεϊακῆς ὕλης. Ἀλλὰ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ἐπεμβαίνουν ἄλλες σειρὲς σκέψεων, ἔτσι ὥστε ἡ ἀρχεϊκή κατάφαση νὰ χρωματίζεται πρὸς τὴν μία ἢ τὴν ἄλλη κατεύθυνση: προκειμένου γιὰ κείμενα ἀνέκδοτα ποὺ ἀνήκουν σὲ ἀρχεῖο ἀλλὰ ποὺ παρουσιάζουν φιλολογικὴ ποιότητα ἄσχετα ἀπὸ τὴν πληροφόρηση, ἐπιβάλλεται, χωρὶς ἀμφιβολία, ἡ ἐκδοσὴ τίποτε στὴν περίπτωσιν αὐτὴν δὲν μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσει τὴν αὐτοψία τοῦ ἀναγνώστη. Ἀντίθετα, προκειμένου γιὰ καθαρῶς πληροφοριακὰς πηγὰς, ἀρχίζει νὰ ἀμφιβάλλει κανεὶς.

Ἐπὶ τὴν ἕξιν καὶ ὁ πειρασμὸς τῆς τελειότητος, μὲ ὅλους τοὺς κινδύνους τοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ροπὴ πρὸς τὴν ἀδράνεια, ἕνας ρυθμὸς κληροδοτημένος ἀπὸ τὴν προ-φωτογραφικὴ ἐποχὴ ὑπάρχει ἀκόμη ἢ δικαιολογημένη φιλοδοξία τῶν δημοσιεύσεων, ἢ ὅποια ἐλάχιστα ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὴν εὐρετηριάσει. Ὡστόσο ἐμπρὸς σὲ ἕνα σεβασμὸ μνημεῖο, καθὼς εἶναι οἱ τόμοι τῶν Ἀρχεῖων ὅσους ἐξέδωσε ὁ Α. Λιγνός, ἀναλογίζεται κανεὶς πόσο πιὸ ἐξυπηρετικὴ γιὰ τὴν ἐπιστήμη μας θὰ εἶταν ἡ εὐρετηρίαση τοῦ κολοσιαίου αὐτοῦ ὕλικου, ποῦ, ἄλλωστε, ὅπως εἶταν ἐπόμενο, ἔμεινε σὲ μεγάλο μέρος ἀνέκδοτο καὶ ἄγνωστο.

Στὴν Δύση, σὲ χῶρες ἀρχεϊακὰ πιὸ προηγμένες ἀπὸ τὴν δική μας, κανόνας εἶναι ἡ εὐρετηρίαση τῶν ἀρχεῖων, καὶ μόνον σὲ ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις προγραμματίζεται ἡ ἐκδόσις τους. Ὁ κανόνας αὐτὸς πρόσφατα διαμορφώθηκε, χωρὶς οὔτε κὰν αὐτὸς νὰ ἐφαρμόζεται πάντοτε, γιὰτὶ ἡ πληθώρα τῶν τεκμηρίων δυσκολεύει τὰ πράγματα. Σ' ἐμᾶς, ὅπου ἐπείγει ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἀνεκδότων, καὶ συχνὰ ἀθησαύριστων, γραπτῶν κειμηλίων, φαίνεται ὅτι θὰ εἶταν σκόπιμον νὰ ἀρχίσουμε μὲ σπουδὴ τὴν εὐρετηρίαση ὅλων τῶν ἀρχεῖων μας, δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν, ἔργο πραγματοποιησίμου μὲ τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἀνθρώπιναν δυνάμειν τὴν ὅποιον διαθέτομε, μέσα σὲ ὅπωςδήποτε εὐλογικὰς χρονικὰς προθεσμίας.

Κ. Θ. Δ.

Τὸ τεῦχος αὐτὸ ἐπιμελήθηκε ὁ ἐταῖρος τοῦ Ὀμίλου Β. Π. Παναγιωτόπουλος